

Motion till riksdagen 2005/06:So507

av **Göran Lindblad och Anita Sidén (m)**

Mångfald inom den svenska sjukvården

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att främja ökad mångfald inom den svenska sjukvården.

Motivering

Den svenska sjukvården står inför betydande utmaningar i framtiden. En åldrande befolkning, accelererande teknologisk utveckling och en mer medveten befolkning ställer hårdare krav på hög kompetens och bättre service. Från flera håll runt om i landet kommer rapporter om dess motsats. Det krävs omfattande åtgärder för att stävja inhumana vårdköer och bristande tillgänglighet. Personalen, som den viktigaste tillgången, nekas den uppskattning och respekt de förtjänar och som är möjlig med en annan sjukvårdspolitik.

Den socialdemokratiska regeringen har mot bättre vetande genomdrivit en stopplag mot vinstdrivande sjukhus.

Nuvarande brister i den offentliga vården avhjälpas inte genom att hindra nya former för ägande och organisering. Svensk sjukvård behöver moderniseras, och det är uppenbart att förnyelse inte står att finna i förbud mot utveckling. All ekonomisk forskning visar unisont att den kreativa tävlingen som konkurrens innebär ger stora fördelar till brukarna. Lika tydligt är det att monopol lägger grunden för ineffektivitet, köer och misshushållning. Just dessa tecken uppvisar i många fall den svenska sjukvården. Det vetenskapliga underlaget till de föreslagna åtgärderna är starkt begränsat och är därtill i allt väsentligt inverterat i förhållande till verklighetens behov.

I Göteborg visar Capio Lundby Sjukhus sedan tio år tillbaka att det är möjligt att förbättra det interna arbetet för att skapa mer tid med patienterna. Det fyller också en viktig funktion som ett komplement till den övriga regionens sjukvård. För regionen skulle det bli en stor förlust om Lundby Sjukhus inte kan fortsätta att utveckla och bedriva verksamheten i nuvarande form, där

Fel! Okänt namn på

kostnaden för läkarbesök är 20 procent lägre än i offentlig regi. När produktiviteten sjunker i den offentliga vården, stiger den i den privata. Ett av landets mest framgångsrika sjukhus med nöjda patienter och engagerad personal riskerar att försämrans och fördyras. Framtiden för Lundby Sjukhus, Sjukhuset i Simrishamn och S:t Görans Sjukhus är med socialdemokraternas politik osäker, och en eventuell retroaktiv lagstiftning skulle bryta en lång svensk rättstradition.

För att utveckla sjukvården måste man ta tillvara alla goda krafter som finns. Nyttänkande är avgörande för den utveckling som måste till för att möta framtidens utmaningar.

För många människor är det viktigt att själva och direkt kunna påverka var och hur vården skall ges. Patienternas valfrihet borgar för högre kvalitet, kortare vårdköer, bättre service och en stärkt självkänsla av att ha kontroll över sin livssituation.

Genom att vårdpersonalen tillåts välja arbetsgivare skapas goda förutsättningar för bättre anställningsvillkor och arbetsmiljö samt större personalinflytande. En utförare kan inte gömma sig bakom politiska manifest utan gör klokt i att lyssna på såväl patienter som personal.

En mångfald inom sjukvården innebär att det är möjligt att jämföra kvalitet och effektivitet. Vinst är ett viktigt mått på framgång och effektivitet och behöver således inte vara något hot mot kvaliteten i vården.

Privat primärvård är accepterad och utvecklingen de senaste decennierna visar en kontinuerlig förskjutning från klassisk sjukhusvård till primärvård. Ny kunskap och ny teknik förändrar ständigt förutsättningarna och möjligheterna att behandla, bota och trösta på en lägre nivå inom sjukvården än tidigare.

Underskott är större problem än överskott. Förbud mot vinst inom sjukvården hindrar alltså långsiktiga ansträngningar och viktiga investeringar genom att stoppa svenskt och utländskt kapital från att användas för att förbättra verksamheterna.

Att inskränka näringsfriheten inom vårdsektorn strider mot EG-rättens intentioner om en fri inre marknad. Lagstiftningen står inte i proportion till de intressen man säger sig vilja skydda. Svensk konkurrenslagstiftning tar sin utgångspunkt i att konkurrens som företeelse i slutändan gynnar konsumenterna.

För övrigt kan det vara på sin plats att påpeka att fri konkurrens och etableringsfrihet är de bästa recepten för att minska aktörernas ekonomiska vinster. En lönsam verksamhet lockar till sig nya producenter som konkurrerar med bättre kvalitet till lägre kostnader. Resultatet blir lägre vinster. Bara i en monopolsituation kan huvudmannen utnyttja såväl personal som brukare till ockerpriser, och det var väl just det som den socialdemokratiska regeringen önskade förhindra!

Socialstyrelsen ansvarar för tillsynen av den svenska hälso- och sjukvården. Farhågorna att patientsäkerheten äventyras vid en överlåtelse är med andra ord ogrundade. De största hoten mot vård efter behov på lika villkor är den offentliga monopolsituation som tornar upp sig på den politiska horisonten. Framtidens sjukvård måste i stället bygga på mångfald och ta sitt per-

Fel! Okänt namn på

spektiv i att garantera och stärka patienternas rättigheter avseende tillgång och kvalitet.

Stockholm den 4 oktober 2005

Göran Lindblad (m)

Anita Sidén (m)